

Till Stockholms Hamn AB:s styrelse

Remiss angående Strategi för miljöbilar och drivmedel - för ett fossilfritt Stockholm

Bakgrund

Stockholms Hamnar har 2013-10-09 mottagit rubricerade remiss från Stockholms Stadshus AB för besvarande senast 2013-11-29. Remissen, som har gått till bolagen inom koncernen, är en underremiss som ursprungligen kommer från Stadsmiljöroteln.

Remissen består av ett tjänsteutlåtande från Miljöförvaltningen samt en tillhörande *Strategi för miljöfordon och förnybara drivmedel – för ett fossilfritt Stockholm*, nedan kallad miljöfordonsstrategin. Ärendet behandlades i miljö- och hälsoskyddsnämnden 2013-09-24.

Miljöfordonsstrategin är framtagen av Miljöförvaltningen för att ge förslag på konkreta åtgärder som kan vidtas för att uppnå målen i stadens miljöprogram till 2015 men även de långsiktiga målen i Färdplan för ett fossilfritt Stockholm 2050 (dvs. en halvering av fordonens energiförbrukning och fullständig utfasning av fossila drivmedel till 2050). Strategin innehåller förslag på incitament och åtgärder som kan införas i Stockholm men även nationella åtgärder diskuteras. Strategin omfattar dels vad staden kan göra för den egna organisationens fordonsflotta och dels vad som bör göras för samtliga fordon och drivmedel i hela Stockholm.

Förslagen i korthet finns i bilaga till detta tjänsteutlåtande. Strategin i sin helhet finns via denna länk: <http://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1722763>

Stockholm Hamn AB:s synpunkter

Stockholms Hamnars miljöarbete

Stockholms Hamnar arbetar sedan länge mycket aktivt med miljö och hållbarhetsfrågor. Det handlar dels om att minska miljöpåverkan från den egna verksamheten, det vill säga det som Hamnen själv har rådighet över, som exempelvis att byta ut befintliga fordon till miljöfordon. Men det handlar också om att genom incitament och kravställande förmå

kunder, upphandlade entreprenader och andra partners att vidta åtgärder för att minska sin miljöpåverkan. Stockholms Hamnar har tagit fram egna, högt uppsatta miljömål och incitament för att driva på utvecklingen. Vad gäller transporter och fordon är det övergripande målet att inte släppa ut någon fossil koldioxid 2025 samt att fordonsflottan ska vara fossilfri till 2017. Vidare följs och tillämpas även det arbete och de riktlinjer som sätts upp av staden, som exempelvis *Gemensamma miljökrav vid upphandling av entreprenader*. En skärpning av denna typ av miljökrav från stadens sida skulle naturligtvis innebära en anpassning även av Hamnens verksamhet.

Synpunkter på miljöfordonsstrategin

Stockholms Hamnar välkomnar Miljöförvaltningens strategi som föreslår åtgärder som krävs för att målen rörande miljöfordon och alternativa drivmedel ska uppnås. Det är viktigt att Stockholms stad aktivt arbetar för att minska sin egen miljöpåverkan exempelvis genom att öka andelen miljöfordon, men att driva på utvecklingen av en mer miljövänlig fordonspark genom incitament och styrmedel är ett minst lika viktigt område.

Den remitterade miljöfordonsstrategin innehåller ett par förslag på åtgärder där Stockholms Hamnar uttryckligen nämns. Ett sådant är att miljötaxibilar ska få prioritet vid Stockholms Hamnars terminaler, i likhet med det system som finns på Arlanda, vid Arlanda Express samt vid Centralstationen i Stockholm. Stockholms Hamnar har idag på tre platser (Vikingterminalen på Stadsgården, Frihamnen och Värtahamnen) infört ett system med bommar, s.k. taxi remote, i likhet med de som finns på Arlanda och Bromma. Syftet är att prioritera taxiföretag som tillämpar skäliga priser, då problemet med s.k. friåkare som tar ut orimligt höga priser av resenärerna blivit ett alltmer utbrett problem. Stockholms Hamnar håller för närvarande på att upphandla ny entreprenör för driften av taxi remoten med start i början på 2014. I samband med detta inför Stockholms Hamnar det nya kravet att endast miljötaxibilar (enligt Transportstyrelsens definition) kommer få tillträde till hamnområdet. Vidare ska entreprenören bl.a. driva verksamheten med målsättningen att koldioxidutsläppen ska minimeras samt säkerställa att förnyelsebara drivmedel faktiskt används i miljöbilarna. Detta innebär att Stockholm Hamnar redan nu inför en av de åtgärder som föreslås i miljöbilsstrategin.

Ett annat förslag i strategin är att staden ska utreda möjligheterna att kräva att de bussar som hämtar och lämnar kryssnings- och färjepassagerare i Stockholms Hamnar ska uppfylla Stockholms stads definition för tunga miljöfordon. Det finns ett antal oklarheter och svårigheter förknippade med en sådan åtgärd. Exempelvis är det långfärdsbussar som lämnar och hämtar färjepassagerare vid terminalerna, efter att ha hämtat dem på olika platser i landet. Dessutom är tillgången på bussar i Stockholm inte tillräcklig under högsäsong när många kryssningsfartyg är på besök, vilket innebär att även här används långfärdsbussar som körs in från andra orter. Dessa långfärdsbussar måste klara

landsvägstrafik i olika väderlekar och årstider, varför det inte är rimligt att ställa specifika krav för just hamnområdet. Istället bör fokus ligga på att införa nationella incitament och krav som driver på en teknisk utveckling mot mer miljömässigt hållbara landsvägsbussar.

I strategin föreslås kartläggning och införandeplan för omställning till fossiloberoende arbetsmaskiner inom staden. Arbetsmaskiner och arbetsfordon av olika slag opererar idag inom hamnområdet, där Hamnen endast direkt ansvarar för ett fåtal och resterande tillhör andra företag som verkar på området, upphandlade entreprenader el dyl. Det kan exempelvis handla om truckar som lastar och lossar fartygen. En svårighet är att det i dagsläget finns få fordon på marknaden som både uppfyller miljökraven och de krav som ställs för att klara av den dagliga verksamheten. Här finns dock en utvecklingspotential och Hamnen kommer verka för att användandet av dessa arbetsfordon på sikt ska ha så liten miljöpåverkan som möjligt.

Förslag

Styrelsen föreslås besluta

att som svar på remissen åberopa upprättat tjänsteutlåtande
att omedelbart justera ärendet

Stockholm den 2013-11-21

Johan Castwall
VD

Gun Rudeberg
Bolagsjurist och
Chef Juridik och Samhälle